

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/253/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111230598
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6111230598.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyni E. Y., narodenej XX. XX. XXXX, bytom V., Q. U. XX/B, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária Svidník, Ul. Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 439,28 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/95/2012-53 zo dňa 13. 06. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie vo výroku, ktorým okresný súd uložil povinnosť navrhovateľovi nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vo výške 94,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, p o t v r d z u j e ;

vo zvyšku zostáva uznesenie nedotknuté.

Navrhovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie podľa § 96 ods. 1 O. s. p. z dôvodu späťvzatia návrhu na jeho začatie v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP, pretože navrhovateľ vzal návrh späť, teda procesným spôsobom zaviniel zastavenie konania. Je preto povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne vyčíslené v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Zároveň rozhodol o tom, že navrhovateľovi vracia časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,37 eur v zmysle § 11 ods. 3, 4, 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti uzneseniu okresného súdu, a to proti výroku o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, podal odvolanie navrhovateľ v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.). Odôvodnil ho tým, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, pretože v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Poukázal na cieľ Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „Združenie“), ktorým je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Zdôraznil, že nevidí význam nie vo vstupe vedľajšieho účastníka do konania, ale v jeho právnom zastúpení, keďže samotnou úlohou Združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Nemožno ani vyhodnotiť, že by právny zástupca vedľajšieho účastníka poskytol právne služby,

ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné Združenie bez právneho zastúpenia. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné Združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Vyjadril názor, že ak sa Združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade jeho konanie vytvára dojem účelovosti. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia tak potom dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadnuť a reflektovať i použitím ustanovenia § 150 O. s. p.. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 O. s. p. ho zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná.

Vo vyjadrení k odvolaniu vedľajší účastník uviedol, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba. Poukázal na článok 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Podporne poukázal i na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/71/2010 ako aj prvé vydanie komentára k Občianskemu súdnemu poriadku, ktoré bolo vydané v nakladateľstve C. H. Beck (Števček/Ficová a kolektív, Občiansky súdny poriadok, komentár, prvé vydanie 2011, prípadne Drápal/Bureš a kolektív Občianský soudní řád 1, Velké komentáře, prvé vydání 2009). Účasť vedľajšieho účastníka v konaní považuje za efektívnu, v zmysle cieľov a účelu, na ktorých je Združenie založené. Konanie bolo zastavené práve potom, čo vzal navrhovateľ svoj návrh späť v celom rozsahu, a to až po vstupe Združenia do konania. Združenie svojou činnosťou naplňa ciele politiky EÚ v oblasti spotrebiteľov a na naplnenie týchto cieľov je odkázané na právne služby. K odvolacej námietke navrhovateľa, v ktorej zastáva navrhovateľ názor, že ak sa Združenie rozhodne využívať zástupcu v konaniach pomocou advokáta, musí jeho trovy uhrádzať z vlastných prostriedkov, lebo v opačnom prípade sa vytvára účelovosť konania, ktorej činnosť by spočívala len vo vstupe do konania spolu so splnomocnením advokáta za cieľom dosiahnutia odmeny, uviedol, že takéto úvahy sú namieste, ale vo vzťahu k navrhovateľovi a nie vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi. Nevidí ani dôvod pre aplikáciu ust. § 150 O. s. p.. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Z dôvodov napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd konanie vo veci zastavil podľa § 96 ods. 1 O. s. p., pretože navrhovateľ vzal návrh na jeho začatie späť v celom rozsahu pred prvým pojednávaním. V súdnej veci vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania po oznámení o vstupe do konania, ktoré došlo okresnému súdu dňa 27. 01. 2012. Okresný súd Banská Bystrica pod č. k. 16Ro/505/2011-18 zo dňa 10. 01. 2012 rozhodol o návrhu navrhovateľa vydaním platobného rozkazu. Proti tomuto platobnému rozkazu podal vedľajší účastník na strane odporkyne odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania celej pohľadávky navrhovateľa uplatnenej návrhom, nakoľko návrh bol súdu doručený dňa 27. 12. 2011, teda po uplynutí premlčacej lehoty. Následne došlo zo strany navrhovateľa podaním zo dňa 31. 05. 2012 (došlé okresnému súdu dňa 05. 06. 2012) k späťvzatiu návrhu na jeho začatie v celom rozsahu.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní uspel má zásadne právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy,

ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka. Základným predpokladom, za splnenia ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania (v danom prípade vedľajšiemu účastníkovi), je však i účelnosť trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva, sa však nemôžu posudzovať ako celok a aj keď má účastník nárok na ich náhradu, nakoľko bol úspešný, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania (vedľajším účastníkom konania) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku kvalifikovanej obrany poskytnutej odporcovi prostredníctvom Združenia, ktoré v tomto konaní po oboznámení sa s návrhom a po vydaní platobného rozkazu okresným súdom podalo voči nemu odpor, v ktorom dôvodne vznieslo námietku premlčania a až na základe tohto odporu došlo k späťvzatiu návrhu navrhovateľom v celom rozsahu. Zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností, t. j. nemôže byť vopred vylúčený z voľby možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta. Trovy právneho zastúpenia boli vynaložené účelne, nakoľko boli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03), ak po dôvodne vznesenej námietke premlčania pôsobil jeho vstup pre navrhovateľa odradzujúceho v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal späť svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu a konanie žiadal zastaviť. Vstup vedľajšieho účastníka v tomto konaní bol dostatočne účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní. Odvolací súd preto považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné, pretože v danom prípade možno prijať právny záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu.

K námietke navrhovateľa v odvolaní, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, odvolací súd poznamenáva, že k neúčelnému vzniku trov konania dochádza samotným podaním návrhu v prípade, ak bol následne navrhovateľom v celom rozsahu vzatý späť, a teda sám zastavenie konania zaviniť. Na základe týchto skutočností je preto i aplikácia ust. § 150 ods. 1 O. s. p. vylúčená. Ani odvolací súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa resp. výnimočné okolnosti, ktoré by jeho aplikáciu odôvodňovali.

Z uvedeného vyplýva, že ak v tomto prípade okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka postupoval podľa § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. a tieto priznal ako účelné, postupoval vecne správne. Odvolací súd preto uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p..

Proti ostatným výrokom uznesenia okresného súdu odvolanie nebolo podané, preto v týchto výrokoch uznesenie zostalo nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p.. Navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu právo na náhradu trov odvolacieho konania nevzniklo a odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V súvislosti s uplatnením náhrady trov odvolacieho konania vedľajším účastníkom odvolací súd poznamenáva, že trovy právneho zastúpenia pozostávajúce z podania písomného vyjadrenia k odvolaniu (v celkovej výške 28,64 eur) nie sú trovami, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s procesným postojom odporcu, resp. vedľajšieho účastníka na strane odporcu k predmetu konania. Na podanie predmetného vyjadrenia nebol vedľajší účastník vyzvaný, nešlo teda o podanie urobené na základe výzvy súdu, prípadne podanie za účelom procesného presadzovania uplatneného nároku, resp. procesnej ochrany proti takémuto tvrdenému nároku. Keďže každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne, tento úkon považoval odvolací súd za nadbytočný, a preto s prihliadnutím na jeho neúčelnosť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.